

ACTUEEL

Met 522 km² is de gemeente Súdwest-Fryslân qua oppervlakte veruit de grootste gemeente in Nederland. Er wonen slechts 90.000 mensen en er is veel groen, dat met een eigen dienst wordt onderhouden. In de negen gevormde rayons maken Kioti-compacttractoren de dienst uit.

Auteur: Broer de Boer

Friese Kioti CK4010 HST rijdt met luchtdrukcabine rond om kunstgrasvelden te onderhouden

Acht Kioti's voor negen rayons

Mijn afspraak met Sybe Postma vindt plaats in het Friese Heeg. Hij is de voorman van de gemeentelijke tractorpoule. Onderweg ernaar toe vermoed ik dat het groenonderhoud in dit uitgestrekte gebied een enorme uitdaging is. Ook constateer ik dat bij een negorij als Piekezijl het gras om de plaatsnaamborden keurig bij-

gehouden wordt. Naast deze twee plaatsnaamborden telt Piekezijl slechts vier boerderijen. En van dit soort pittoreske plaatsjes kom ik er meer tegen. 'De uitvoering van het werk hebben we verdeeld over negen rayons', vertelt Postma. 'Dat is vanwege het grote gebied, dat begrensd wordt door Sneek, Stavoren en de

Afsluitdijk. Ook het groen in de steden behoort tot onze taken. Na de gemeentelijke herindeling besloot de gemeenteraad om het groenonderhoud in eigen beheer te blijven doen. Daar zit een kostenplaatje aan, maar als gemeentelijke groendienst moeten we dat natuurlijk marktconform uitvoeren. Gelukkig stond en staat de

gemeenteraad open voor investeringen'. Postma kreeg als taak om een en ander te organiseren in de nieuwe organisatie, zoals die was ontstaan na een gemeentelijke herindeling in dit deel van Friesland.

De eisen

Postma: 'Behoud van werk, ondanks het samengaan, was trouwens ook een doelstelling. Om te praten over de tractoren, zijn we als voormannen van de rayons bij elkaar gaan zitten (Postma in de functie van voorman tractorpoule, red.). Op basis van die besprekingen hebben we een bestek geschreven met de eisen waaraan de tractoren moesten voldoen. Betrouwbare motoren en gemakkelijk kunnen beschikken over onderdelen vonden we van belang. Dat gold ook voor het gemak waarmee je aanbouwwerktuigen kunt wisselen en zaken als een cruisecontrol. De mogelijkheid om de tractoren zelf te onderhouden, speelde eveneens een rol. Verder kwamen kwesties aan de orde als de keuze van het vermogen, een fronthef en wel of niet cabines. En om op kunstgras te kunnen werken, speelde het gewicht een belangrijke rol.'

Van zes naar acht

In het bestek werd een plafondbedrag gesteld van ongeveer 140.000 euro. Dit bestek voor de investering werd aan drie partijen voorgelegd. Hierbij kwam de regionale Kioti-dealer Kuipers met afstand als goedkoopste uit de bus. Aanvankelijk ging het om zes tractoren met een hydrostatische bak: vier compacttractoren van 40 pk (type CK 4010) en twee van 35 pk (type CK3510). Later kwamen daar nog twee van het

type CK 4010 bij. Deze tractoren worden verdeeld over de negen rayons ingezet.

'Het onderhoud vindt plaats in onze eigen werkplaats in Sneek. De vijf monteurs daar werken ook aan ander – rijdend – materieel. De tractorpoule heeft steeds een eigen Kioti CK4010 HST tot zijn beschikking. Die is specifiek bestemd voor het onderhoud van kunstgrasvelden.' Deze 35 pk-tractor wordt gezien als een ideale compacttractor voor de net wat zwaardere werkzaamheden. Hij heeft een groot hefvermogen. Dat is prettig als er bijvoorbeeld regelmatig met voorladers gewerkt wordt, zoals in enkele rayons. Verder heeft de tractor een drietrapshydrostaat. De bediening van de omkeerbak zit rechts naast de zitting. In het algemeen ziet de markt deze

'We wilden betrouwbare motoren en gemakkelijk over onderdelen kunnen beschikken'

tractor als ideaal voor aanlegwerkzaamheden, laadwerk en bodembewerking. Het is een veelzijdige machine met een scala aan mogelijkheden.

De tractor heeft een aftakas met respectievelijk 540 en 750 toeren. De Kioti CK4010 levert 40 pk en heeft een joystickbediening en vanghaken op de hefinrichting. De HST-uitvoering die Postma inzet op de kunstgrasvelden beschikt over Easy Speed. Zowel de 35 pk- als de 40 pk-versies heb-

ben een maximale snelheid van 25 kilometer per uur. 'De rijnsnelheid van de tractoren was in ons bestek geen criterium', licht Postma toe. 'Deze snelheid is voor werken binnen de rayons voldoende. Omdat onze kunstgrasvelden op vier verschillende locaties liggen, rijden wij onze Kioti op een aanhangertje met de bijbehorende werktuigen naar de locaties toe. Daarmee besparen we veel reistijd.' De medewerkers in de rayons verrichten met deze compacttractoren voorkomende werkzaamheden als transport van groen, grond en afval met kleine kiepers en laadbakjes. Eén ervan is geschikt gemaakt om met een frontmaaier de bermen van fietspaden te maaien. 'Ze zijn er dus vooral om de medewerkers bij fysiek werk te ontlasten.'

Volgens Postma maken de Kioti's jaarlijks gemiddeld 500 bedrijfsuren. Op basis van het functioneren van de tractoren in de afgelopen twee seizoenen heeft de werkplaats in Sneek geen mankementen of bijzondere reparaties te melden over de tractoren. Postma heeft dit nog even specifiek nagevraagd. 'Natuurlijk gaan we ervan uit dat dit zo blijft. De medewerkers moesten even wennen aan het werken met een hydrostaat. Ze ervoeren het in het begin als lastig om hem "in de versnellingen" (de hoge en lage gearing, red.) te krijgen en de aftakas in te schakelen. Wij zijn tevreden met onze keuze. Het is een mooie compacttractor. Voor betrekkelijk weinig geld krijg je een degelijke machine. Alles is echter net iets lichter uitgevoerd. Dan denk ik aan kunststof beplating en handgrepen, maar bijvoorbeeld ook de stofmanchetten aan de vooras. De deur van een Mercedes klonk vroeger anders dan die van een 2CV, een lelijke eend, maar ook met de laatste kon je zorgeloos, plezierig en voordelig rijden. Zo zie ik dat bij dit tractormerk ook.' Verder noemt Postma het een tractor waar niet veel overbodige elektronica in zit, waardoor je het onderhoud nog zelf kunt uitvoeren. Medewerkers roemen ook de wendbaarheid. Dat maakt hem geschikt voor gebruik op lastige plekken, zoals op de Friese begraafplaatsen.

De gemeente Sudwest-Fryslân koos naast andere tractoren voor zes Kioti's CK 4010 en twee Kioti's CK3510.

Omwille van de reistijdbesparing gaat de 'kunstgras-Kioti' per aanhanger naar de vier sportlocaties.

Werk van tractorpoule

De tractorpoule, die Postma aanstuurt, omvat onder meer een zestal MF's en die ene specifieke Kioti. Het maaigerei bestaat uit een Spearhead-klepmaaier en een Major-cyclomaaier, die achter de zwaardere MF's worden gekoppeld. Circa 70 procent van het werk dat 's zomers door de tractorpoule wordt verricht, bestaat uit het maaien van sportvelden en bermen. Daar zijn maar liefst 90 natuurgrasvelden bij. Postma: 'We maaien op maandag en dinsdag. Woensdag is de onderhoudsday voor het materieel en de sportvelden. Op donderdag en vrijdag maaien we de sportvelden opnieuw, want de voetbalvelden en kaatsvelden moeten er pico bello bij liggen. De inwoners willen terugzien dat het gemeenteged hiervoor goed besteed wordt.' Vooral bij het woord 'kaatsen' beginnen Postma's ogen te glinsteren: een echte Friese volkssport, waarvan de speelweide zich vaak in het dorp bevindt. Verder ondersteunt de tractorpoule de rayons met hun zwaardere tractoren en ander materieel, als daaraan behoefte is. Dankzij slimme investeringen in bijvoorbeeld drainage-apparatuur en houtversnipperaars zijn er 's winters voldoende werkzaamheden om het vaste personeel aan het werk te houden.

Luchtdrukcabine

Door een venster zien we een vrachtautootje met aanhanger komen aanrijden. Daarbovenop staat een niet te missen Kioti op grasbanden. Postma troont me mee naar buiten om hem te gaan bekijken en maakt duidelijk waarvoor hij deze ene specifieke Kioti inzet: 'Naast de 90 natuurgrasvelden onderhouden we als tractor-

poule ook de achttien gemeentelijke kunstgrasvelden. Als je dat goed doet, kun je er geld mee verdienen. Zo'n veld kost circa 450.000 euro, dus als dat door goed onderhoud een jaar langer meegaat, ben je spekkoper', meent Postma. 'Verdeeld over vier locaties onderhouden we vijftien kunstgrasvelden met SBR-infill en drie nieuwe kunstgrasvelden met EPDM-infill, de groene korrel.' Postma vertelt dat één medewerker met deze compacttractor, type CK4010, verantwoordelijk is gesteld voor het transport en het onderhoud van alle kunstgrasvelden. Daarmee is hij ongeveer drie dagen per week bezig. De andere dagen is hij inzetbaar in het onderhoud van de natuurgrasvelden. De betreffende tractor beschikt over een luchtdrukcabine. Die is gemonteerd vanwege het werken op SBR-infill. De roosters van de originele cabine zijn dichtgemaakt en verder is de cabine helemaal luchtdicht. 'Als ergens een gaatje in komt, treedt er direct een alarm in werking', verduidelijkt Postma. 'De airco is op het dak gemonteerd en is voorzien van speciale filters. Dit is vanwege de mogelijke gevolgen van werken met SBR-infill. De gemeente wil niet dat het personeel onnodige gezondheidsrisico's loopt.' Overigens zijn nog twee van de acht 'Friese' Kioti's uitgerust met een originele cabine. De CK 4010 heeft 60 cm brede banden achter en voor is dat 35 cm; dit is om de bodemdruk van de – standaard – 1300 kilo op de kunstgrasvelden zoveel mogelijk te verdelen.

Sleutelrol Kioti

In de ruime loods in Heeg staan logischerwijs geen tractoren en slechts enkele werktuigen, want er wordt hard gewerkt op de sportvelden

Airco met filters op de luchtdichte Kioti-cabine. Hiermee hoopt de gemeente mogelijke gezondheidsgevolgen van werken met SBR-infill te voorkomen.

'Hij heeft een groot hefvermogen; dat is prettig'

en in de bermen! Maar een beregeningshassel, een vertidrain en een Sisis-doorzaamachine ontbreken in elk geval niet. Buiten staan de aanhangers, voor de grotere transporten van grond en takken in de rayons. De tractorpoule is goed geoutilleerd voor het onderhoud van de kunstgrasvelden. Er zijn meerdere types wiedweggen en veegmatten voor de verschillende soorten kunstgras (infill). Er staat ook een Surface Master; daarmee kun je infill en vuil uit het kunstgras vegen, waarna het mos, de algen, bladeren en het andere vuil op de kunstgrasmat komen te liggen. Vervolgens zuigt een getrokken en aangedreven stofzuiger het vuil van de mat. Kioti speelt overduidelijk een sleutelrol in het onderhoud van de kunstgrasvelden in de gemeente Súdwest-Fryslân. Maar ook in de rayons kunnen ze niet meer zonder deze Zuid-Koreaanse tractor, die de arbeid verlicht!

Be social

www.stad-en-groen.nl/articel/33669/friese-kioti-ck4010-hst-rijdt-met-luchtdrukcabine-rond-om-kunstgrasvelden-te-onderhouden